

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi
nico.steiner@tem.fi

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työsopimuslain muuttamisesta

---

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa otsikossa mainitussa asiassa, minkä johdosta esitämme kunnioittavasti seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan työsopimuslain muuttamista siten, että määräaikainen työsopimus voitaisiin tehdä ns. työllistämissopimuksena vuoden aikana enintään kolmesti ilman perusteltua syytä, jos työntekijä ei olisi edeltäneen kahden vuoden aikana ollut työsuhteessa kyseiseen työnantajaan. Työllistämissopimusten yhteenlaskettu kokonaiskesto ei saisi ylittää yhtä vuotta.

Edelleen esityksessä ehdotetaan koeajan enimmäispituutta pidennettäväksi neljästä kuukaudesta kuuteen kuukauteen. Työnantajalle myös mahdollistettaisiin oikeus pidentää sovittua koeaikaa, jos työntekijä on ollut koeaikana työkyvyttömyyden tai perhevapaan vuoksi poissa työstä vähintään 30 päivän ajan.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan työnantajan takaisinottovelvollisuuden kestoajan lyhentämistä yhdeksästä kuukaudesta neljään kuukauteen. Jos työsuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta, takaisinottovelvollisuuden kestoksi ehdotetaan kuutta kuukautta.

Esitys perustuu pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmaan, jonka mukaan erityisesti pk-yritysten työllistämishalukkuutta on edistettävä. Tähän tavoitteeseen hallitus pyrkii pidentämällä koeaikaa, mahdollistamalla alle vuoden määräaikaisen työsuhteen ilman eri perustetta ja joustavoittamalla takaisinottovelvoitetta. Toimenpiteillä pyritään vähentämään uuden työntekijän palkkaamiseen liittyviä oikeudellisia ja taloudellisia riskejä.

Esitys on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriön johdolla kolmikantaisessa työryhmässä, jossa myös Suomen Yrittäjät on ollut edustettuna.

Yleistä

Suomen julkinen talous on muuttunut pysyvästi alijäämäiseksi pitkään jatkuneen heikon suhdannetilanteen sekä rakenneongelmien vuoksi. Työmarkkinoiden rakenneuudistuksen tekeminen onkin välttämätöntä talou-

den suunnan kääntämiseksi. Hallitusohjelmaan sisältyvät työllistämisen kynnystä alentavat ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi ja paikallisen sopimisen lisääminen lainsäädäntötoimenpiteillä yhdistettyinä muihin hallituksen toimiin työmarkkinoiden uudistamiseksi ovat ensiarvoisen tärkeitä pyrittäessä 72 prosentin työllisyysasteeseen ja 110 000 uuden työpaikan syntymiseen.

Suomen Yrittäjät pitää ehdotettuja muutoksia kannatettavina ja hyväksymme ne pääosin. Hallituksen esitys on sekä hyvin laadittu että perusteltu. Esitetyt muutokset osana isompaa rakenneuudistusta vaikuttavat merkittävästi työllistämiskynnystä alentavasti. Ne myös joustavoittavat työmarkkinoita, millä on tuottavuutta ja työllisyyttä parantavia vaikutuksia. Osittain hallitusohjelmakirjausten toteuttamisessa olisi kuitenkin voitu tehdä rohkeampiakin ratkaisuja.

Koeajan pidentäminen

Työelämän painopisteen siirtyessä yhä enemmän asiantuntijatyön suuntaan on työsopimussuhteen molemminpuolisen toimivuuden arviointi yhä vaikeampaa. Pidämme koeajan pidentämistä sekä työnantajan että työntekijän näkökulmasta erittäin perusteltuna. Esitetty kahden kuukauden pidennys on mielestämme riittävä, kun siihen on yhdistetty työnantajan mahdollisuus pidentää sitä entisestään työntekijän tietyissä poissaolotilanteissa. Näin työsuhteen osapuolilla on tosiasiallisestikin käytössään kuuden kuukauden työskentelyn pituinen harkinta-aika sen suhteen, vastaako tehty työsopimus heidän etukäteisodotuksiaan.

Alle vuoden määräaikainen työsuhde ilman perustetta

Esityksessä ehdotettu työllistämissopimusmalli on nähdäksemme selkeä ratkaisu, joka keventää huomattavasti oikeudellista ja taloudellista riskiä uuden työntekijän palkkaamiseen, kun työnantajan ei aina tarvitse pohtia perustellun syyn riittävyttä määräaikaista sopimusta solmiessaan. Muutos tulee laskemaan työllistämisen kynnystä erityisesti pienemmissä yrityksissä ja tilanteissa, joissa työpanoksen tarve ei liiketoiminnan laajennuksen kannattavuuden vuoksi ole aivan selkeää.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan toistuvien määräaikaisten työsopimusten käyttö ei ole sallittua silloin, kun määräaikaisten työsopimusten lukumäärä tai niiden yhteenlaskettu kesto taikka niistä muodostuva kokonaisuus osoittaa työnantajan työvoimatarpeen pysyväksi. Esityksen mukaan em. arviointia sovellettaisiin myös työllistämissopimukseen. Tämä rajaa merkittävästi ehdotetun työllistämissopimuksen käyttöalaa, eikä nähdäksemme vastaa myöskään hallitusohjelman kirjausta. Muulloin kun ensimmäistä työntekijää palkattaessa työnantaja ottaisi työllistämissopimusta solmiessaan edelleen merkittävän riskin siitä, että sopimus katsottaisiin myöhemmin laittomaksi.

Esitykseen otetulla rajauksella pyritään torjumaan ennen kaikkea sitä, että työnantaja ei voisi tehdä samasta työstä peräkkäisiä määräaikaista sopimuksia eri työntekijöiden kanssa. Nähdäksemme tällaiset tilanteet ovat harvinaisia, jos niitä ylipäätään esiintyy. Uuden työntekijän palkkaaminen ja perehdyttäminen on erityisesti pienillä työpaikoilla työnantajalle aina merkittävä, harkittu ja kallis toimenpide. Liiketoiminnan sujuvuuden ja tuottavuuden kannalta ei ole kovin pitkänäköistä vaihtaa osaavaa ja tehtävään perehdytettyä työntekijää uuteen pelkästään työntekijän työsuhdeturvan kiertämiseksi.

Hallituksen esityksessä perusteettoman määräaikaisen sopimuksen käyttöä rajoitetaan jo sekä määrällisesti että ajallisesti. Jotta kaikki työllistämispotentiaali saataisiin käyttöön ja mahdollisimman suuri osa työvoimasta työhön, tulisi esitys nähdäksemme muuttaa vastaamaan hallitusohjelmaa ja mahdollistaa ehdotettu työllistämissopimus ilman arviota työvoiman tarpeen pysyvyydestä. Jos arviointi tahdotaan työllistämissopimukseen sisällyttää, tulisi se tehdä työllistämissopimusten piirissä eikä ulottaa arviointia niiden osalta muihin määräaikaisiin työsopimuksiin.

Takaisinottovelvoitteen joustavoittaminen

Rationaalisesti toimiva työnantaja pyytää osaavan ja yrityksen tavat tuntevan työntekijän takaisin uutta työtä ilmaantuessa ilman laissa säädettyä takaisinottovelvoitettakin. Kaikkien työpaikan toimijoiden etu on, että kaikissa tehtävissä työskentelee mahdollisimman pätevä henkilö. Yhteiskunnan kannalta lienee tärkeintä, että joku työllistyy, kun työpaikalla irtisanomisten jälkeen ilmenee uutta työtä.

Hallituksen esityksessä takaisinottovelvoitteen osalta on päädytty ainoastaan lyhentämään sen kestoja, koska velvollisuudella nähdään edelleen olevan merkitystä työntekijän suojaamisessa työttömyyttä vastaan ja työsuhdeturvan kiertämisen estämiseksi. Näistä lähtökohdista pidämme lyhentämistä neljään kuukauteen (ja pitkissä työsuhteissa kuuteen kuukauteen) perusteltuna ratkaisuna.

Suomen Yrittäjät

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja

Harri Hellstén
työmarkkina-asioiden päällikkö